

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön tehtävät ja organisaatio

Taloustorstai 22.8.2019 Kuntaliitto

Veroyliasiamies Sulevi Rauhala, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö

Veronsaajien oikeudenvälvönnän toimijat

Veronsaajien (valtio, kunta, seurakunta ja Kansaneläkelaitos) oikeudenvälvönnän verotuksessa hoidetaan kolmella vaihtoehtoisella tavalla:

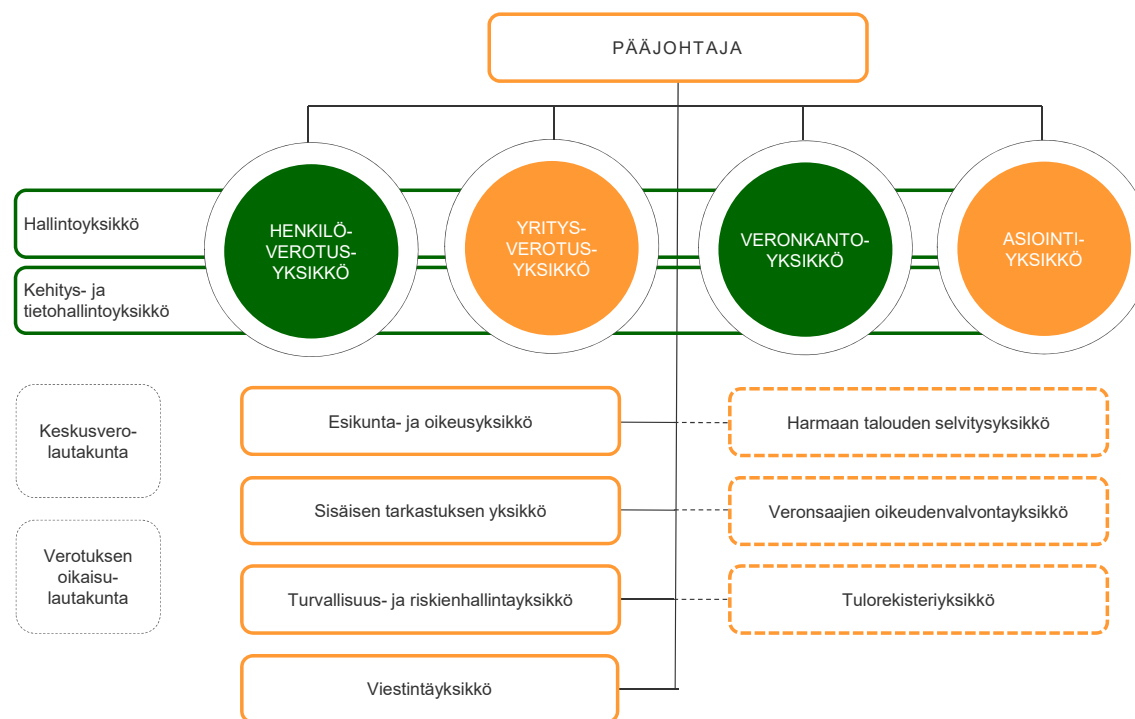
1. Veronsaajien oikeudenvälvönnätayksikön suorittama oikeudenvälvönnä,
 2. asianomaisen kunnan, seurakunnan tai Kansaneläkelaitoksen itsensä suorittama oikeudenvälvönnä, sekä
 3. Verohallinnosta annetun lain (VHL, 503/2010) 27 §:ssä tarkoitettujen veroasiamiesten suorittama oikeudenvälvönnä.
- Pääsääntöinen toimija veronsaajien oikeudenvälvönnässä on Veronsaajien oikeudenvälvönnätayksikkö. Kohdissa 2 ja 3 mainitut oikeudenvälvönnän tavat on tarkoitettu poikkeuksellisiksi.
 - Veronsaajat voivat aina tehdä aloitteita oikeudenvälvönnätayksikölle tai muutoin ottaa siihen yhteyttä, jos ne katsovat, että on tarve ryhtyä oikeudenvälvönnään liittyviin toimiin verotuksessa.

Veronsaajien oikeudenvallvonta Verohallinnossa

- Verohallintolain (VHL) 2.1 §
 - ”Verohallinnon tehtävänä on verotuksen toimittaminen, verovalvonta, verojen ja maksujen kanto, perintä ja tilitys sekä veronsaajien oikeudenvallvonta sen mukaan kuin erikseen säädetään.”
 - Veronsaajat: valtio, kunta, seurakunta ja Kansaneläkelaitos
- Veronsaajien oikeudenvallvonta on siis Verohallinnon tehtävä
 - Verohallinto toimii siis sekä puolueettomana verotusta toimittavana viranomaisena että veronsaajien oikeutta valvovana viranomaisena
 - veronsaajien oikeudenvallvonta on järjestetty Verohallinnon sisällä erilliseen itsenäistä ratkaisovaltaa käyttävään Veronsaajien oikeudenvallvontayksikköön
 - Veronsaajien oikeudenvallvontayksikkö on osa Verohallintoa

Verohallinnon organisaatio 2019

Oikeudenvälöntayksikön tehtävät

- Verosaajien oikeudenvälöntayksikön tehtävä on käyttää veronsaajien puhevaltaa verotuksessa ja veroprosessissa
- Yksikkö antaa vastineita vero- ja maksuvelvollisten tekemiin verovalituksiin sekä hakee muutosta verotus- ja lainkäyttöviranomaisten ratkaisuihin
- Työajan käytön jakauma
 - vastineet verovelvollisten muutoksenhakuihin noin 85 %
 - veronsaajien puolesta tehdyt oikaisuvaatimukset ja valitukset noin 15 %
- Yksikkö on oikeudenvälöntatehtävässään riippumaton
 - yksikkö käyttää itsenäistä harkintavaltaa sen suhteen, missä tilanteissa puhevaltaa ylipäänsä on tarpeen käyttää
 - yksikkö on riippumaton muusta Verohallinnosta, mutta myös asianomaisesta veronsaajasta

Veronsaajien oikeudenvälvönnän keskeiset säädökset

Verohallintolain 24 §

"Verohallinnossa on Veronsaajien oikeudenvälvöntayksikkö. Yksikkö käyttää veronsaajien puhevaltaa verotusta koskevassa asiassa asianosaisena siten kuin tässä laissa ja muualla laissa säädetään.

Veronsaajien oikeudenvälvöntayksikön tehtävänä on valvoa valtion, kunnan, seurakunnan, Kansaneläkelaitoksen, metsänhoitoyhdistyksen ja metsäkeskuksen oikeutta verotuksessa ja verotusta koskevassa muutoksenhaussa sekä hallintolaissa tai hallintolainkäyttölaissa (586/1996) tarkoitetussa muussa asiassa **silloin, kun yksikkö katsoo, että:**

- 1) se on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa taikka verotus- tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi tarpeen;**
- 2) asia on taloudellisesti merkittävä; tai**
- 3) veronsaajien oikeudenvälvonta muutoin sitä edellyttää.**

Veronsaajien oikeudenvälvöntayksiköllä on oikeudenvälvöntätehtävässään itsenäinen ratkaisovalta."

Oikeudenvallontayksikön puhevallan käytön kriteerit

Erityisesti yksikön muutoksenhakuun liittyvät tilanteet:

VHL 24.2 §:n 1 kohta: ”se on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai verotus- tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi tarpeen” ->oikeudellisesti tulkinnanvaraiset asiat

Esimerkiksi:

- tulkitaan uutta lainsäädäntöä;
- tulkitaan verotus-, oikaisu- tai muutoksenhakumenettelyä koskevia säännöksiä;
- todetaan, että lainsäädäntö on joltain osin puutteellinen tai aukollinen;
- todetaan, että Verohallinnon ratkaisutoiminnassa tai hallintotuomioistuimien oikeuskäytännössä on epäyhtenäisyyttä;
- todetaan, että oikeuskirjallisuudessa on esitetty erilaisia kannanottoja;
- havaitaan uusi taloudellinen tai muu ilmiö, josta ei ole lainsäädäntöä, oikeus- tai verotuskäytäntöä ja jolla on merkitystä verotuksessa;
- havaitaan muutoin sääntelyn mahdollistavan useita eri ratkaisuvaihtoehtoja; tai
- asia on tulkinnallisesti epäselvänä ratkaistu veronsaajan vahingoksi (in dubio contra fiscum).

Oikeudenvaltontayksikön puhevallan käytön kriteerit

Erityisesti yksikön muutoksenhakuun liittyvät tilanteet

VHL 24.2 §:n 2 kohta: ”asia on taloudellisesti merkittävä”

- Taloudellisesti poikkeuksellisen merkittävää asiaa ei voida yksiselitteisesti määritellä. Tiedoksi annettavan tapauksen *verointressi täytyy olla kuitenkin erityisen merkittävä ja sen tulee olla ratkaistu veronsaajan vahingoksi*. Tässä tarkoitetuissa tilanteissa on kysymys siitä, että veronsaajan kannalta taloudellisesti hyvin merkittävää asiaa koskeva ratkaisu arvioidaan vielä kertaalleen veronsaajan näkökulmasta.

VHL 24.2 §:n 3 kohta: ”veronsaajien oikeudenvaltonta muutoin sitä edellyttää”

- Säännös varmistaa sen, että yksikkö voisi kaikissa tapauksissa käyttää itsenäisesti harkintavaltaa puhevallan käytön suhteen. Kysymys voisi olla esimerkiksi tilanteesta, jossa muutoksenhaku olisi perusteltua *verovelvollisten yhdenvertaisen kohtelun* tai *verovelvollisten eri verovuosien verotuksen johdonmukaisuuden vuoksi*.

Tulostavoitteet: oikeudellinen vaikuttavuus

- Oikeudenvilvontayksikkö edistää työssään oikeuskäytännön saamista tulkinnanvaraisiin kysymyksiin. Tuomioistuimen ratkaisulla on tällöin käsiteltävänä olevaa yksittäistä tapausta laajempi merkitys.

		2016	2017	2018	Kumulatiivinen 2012-2018
Oikaisulautakunnan ratkaisemien oikaisuvaatimusten hyväksymisprosentti	Tavoite	50,0 %	50,0 %	50,0 %	
	Toteuma	63,0 %	45,0 %	61,0 %	
Hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuus kaikista yksikön tekemistä valituksista	Tavoite	15,0 %	15,0 %	15,0 %	
	Toteuma	20,0 %	18,0 %	8,0 %	11,0 %
Korkeimman hallinto-oikeuden myöntämien valituslupien osuus kaikista yksikön tekemistä valituslupahakemuksista	Tavoite	55,0 %	55,0 %	55,0 %	
	Toteuma	36,0 %	48,0 %	46,0 %	46,0 %
Korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuus niistä verovelvollisen valituksista, joissa yksikkö on puoltanut valituslupaa	Tavoite	80,0 %	80,0 %	60,0 %	
	Toteuma	28,0 %	33,0 %	44,0 %	
Korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuus kaikista yksikön tekemistä valituksista	Tavoite	30,0 %	30,0 %	35,0 %	
	Toteuma	29,0 %	40,0 %	45,0 %	37,0 %

Oikeudenvälvontayksikön suoritteet 2012-2018

Vuosi	oikaisu- vaatimukset	valitukset HAO	valitukset KHO	vastineet	suulliset käsittelyt
2012	107	131	107	2582	10
2013	110	120	50	2244	10
2014	140	173	67	2290	10
2015	51	155	67	1356	9
2016	29	80	64	1279	11
2017	29	38	79	1046	4
2018	18	49	53	1015	4

Kunnan muutoksenhakuoikeuden käyttämisestä

- Verohallintolain (VHL) 27 §

"Kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen muutoksenhakuoikeutta voivat mainittujen veronsaajien lisäksi käyttää Veronsaajien oikeudenvilvontayksiköstä riippumattomasti ne yksikön veroasiamiehet, jotka tähän tehtävään on nimetty. Nämä veroasiamiehet avustavat kuntaa, seurakuntaa ja Kansaneläkelaitosta muutoinkin oikeudenvilvontaan liittyvissä asioissa.

Suomen Kuntaliitto ry nimeää 1 momentissa tarkoitetut veroasiamiehet Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön esityksestä. Nimeäminen voidaan erityisestä syystä peruuttaa samassa järjestyksessä kuin se on tehtykin."

- Kysymys on kunnan oikeudesta hakea muutosta verotukseen ja nimenomaan asianomaisen kunnan asemassa
- Veroasiamiehet eivät siten tässä roolissa anna vastineita verovelvollisten tekemiin valituksiin
- Muutoksenhakijana on esimerkiksi asianomainen kunta, ei "Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö" eikä "veroasiamies"
- Nämä veroasiamiehet käyttävät muutoksenhakuoikeuttaan itsenäisesti myös suhteessa kuntaan
- Tarkoituksena on, että tätä muutoksenhakuoikeutta käytetään vain poikkeuksellisesti

Kunnan muutoksenhakuoikeuden käyttämisestä

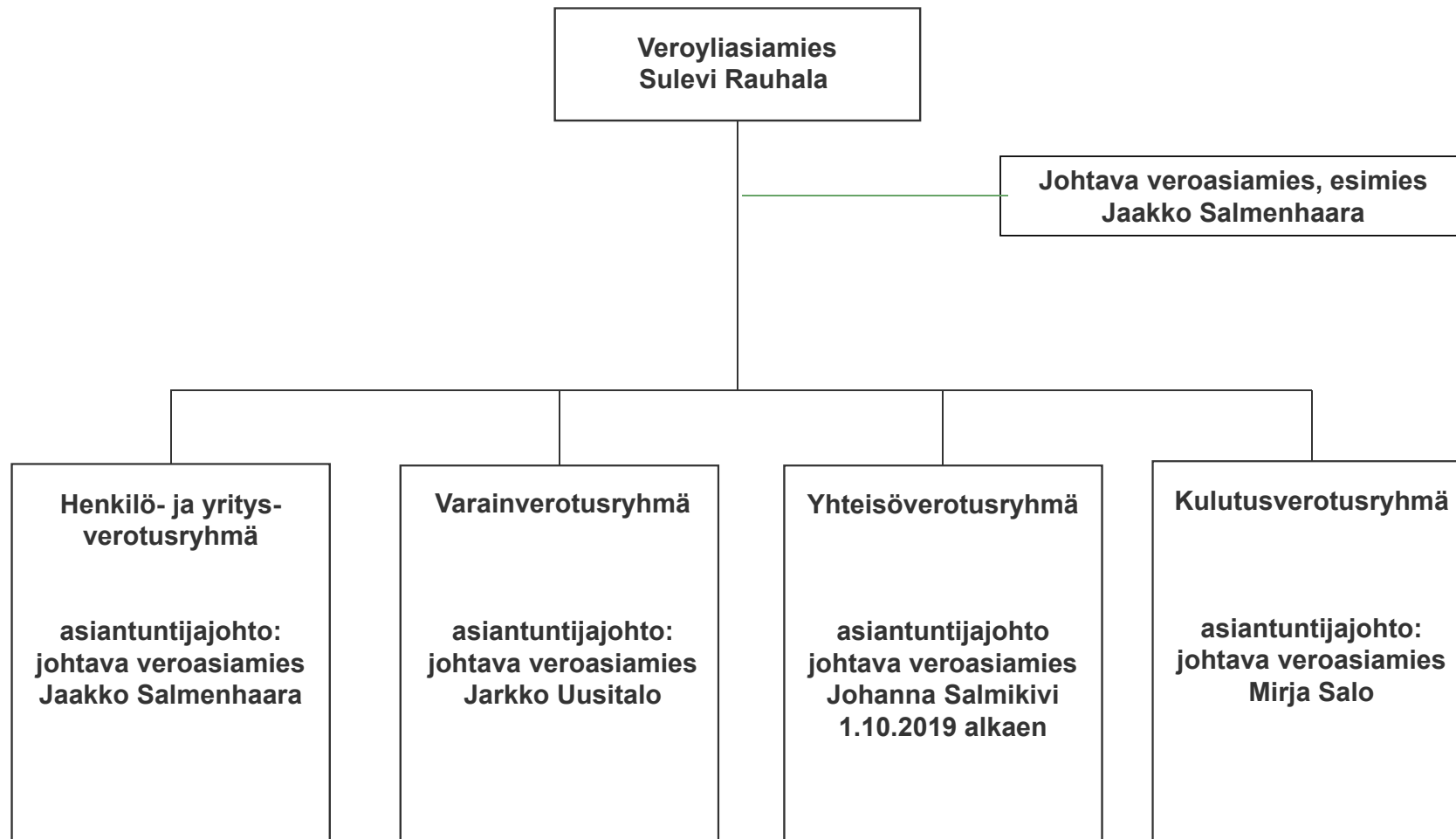

- Tehtävään nimetyt veroasiamiehet: Verohallintolain (VHL) 27 §
 - veroasiamies Tero Alanko
 - veroasiamies Seppo Iivonen
 - veroasiamies Matti Matinen
 - veroasiamies Eero Nenonen
 - veroasiamies Jaana Nurila
- Yhteystiedot: puhelinvaihe: 029 512 000; sähköposti: etunimi.sukunimi@vero.fi
- Kaikki nimetyt veroasiamiehet ovat toimivaltaisia koko maassa ja kaikissa niissä verolajeissa, jotka koskevat säännöksessä mainittuja veronsaajia. Asianomainen veronsaaja voi ottaa yhteyttä kehen tahansa nimettyyn veroasiamieheen.
- Nimetyt veroasiamiehet voivat avustaa kuntia näiden pyynnöstä veronsaajien oikeudenvilvontaan liittyvissä kysymyksissä oman toimivaltansa rajoissa ja asian vaatimassa laajuudessa sekä muutoinkin toimivat näiden kanssa yhteistyössä.

Veronsaajien oikeudenvälvontaa koskeva ohjeistus ja lisätietoja

- Veronsaajien oikeudenvälvonta Verohallinnossa 22.12.2015 dnro A87/200/2015 (ohje päivitetään syksyn 2019 aikana)
- Verovalitusmenettelyä koskeva ohje 2.5.2019 dnro VH/4/00.01.00/2019
- Vero.fi ->Verohallinto -> Yhteystiedot ja asiointi -> Yksiköt ja hallinto -> Veronsaajien oikeudenvälvontayksikkö
- Veroyliasiamies: Sulevi Rauhala
Johtavat veroasiamiehet:
 - Johanna Salmikivi / 1.10.2019 alkaen (Yhteisöverotusryhmä)
 - Jaakko Salmenhaara (Henkilö- ja yritysverotusryhmä)
 - Mirja Salo (Kulutusverotusryhmä)
 - Jarkko Uusitalo (Varainverotusryhmä)
- Oikeudenvälvontayksikön toimintakertomus 2018:
<http://veronsaajat.vero.fi/fi-FI/oikeudenvälvonta/Documents/Toimintakertomus%202018.pdf>
- Säännölliset yhteistyöpalaverit veronsaajien kanssa

Veronsaajien oikeudenvälvontayksikön organisaatio

Veronsaajien oikeudenvallontayksikön organisaatio

- Veroasiamiehiä noin 25, joista johtavia veroasiamiehiä 4
- Veroasiamiehet erikoistuneet verolaji- ja asiaryhmäkohtaisiin tehtäviin
- Oikeudenvallontayksikön henkilöstöä tällä hetkellä 9 paikkakunnalla: *Oulu, Vantaa, Tampere, Vaasa, Pori, Joensuu, Rovaniemi, Turku, Kajaani.*
- Uudet virat täytetään Ouluun, Helsinkiin tai Tampereelle
- Yksikkö tekee tarvittavaa yhteistyötä Verohallinnon muiden yksiköiden ja erityisesti yksiköiden veroasiantuntijoiden kanssa